

PWYLLGOR	Y PWYLLGOR TRWYDDEDU CANOLOG
DYDDIAD:	11 TACHWEDD 2024
TEITL:	CYNLLUN TRWYDDEDU GORFODOL NEWYDD – TRINIAETHAU ARBENNIG
PWRPAS:	1. NODYN BRIFFIO AR RÔL Y PWYLLGOR TRWYDDEDU A'R STRWYTHUR FFOEDD 2. I GYMERADWYO DIRPRWYO SWYDDOGAETHAU STATUDOL I'R IS BWYLLGOR TRWYDDEDU CANOLOG
AWDUR:	PENNAETH YR ADRAN AMGYLCHEDD

1.0 CEFNDIR

- 1.1 Bydd yr Aelodau'n cofio bod y pwyllgor hwn yn ei gyfarfod ar y 4 Rhagfyr 2023 wedi cael gwybod y byddai Llywodraeth Cymru yn cyflwyno cynllun trwyddedu newydd ar gyfer 'Triniaethau Arbennig' yn 2024. (Gellir gweld yr adroddiad blaenorol i bwyllgor yn yr atodiad).
- 1.2 Mae'r fframwaith deddfwriaethol presennol ar gyfer Gweithdrefnau Arbennig yn annigonol. Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1982 yw'r prif ddull o orfodi safonau yn y sector hwn trwy ddefnyddio cynllun cofrestru. Fodd bynnag, mae'r gofyniad i awdurdodau lleol fabwysiadu'r cynllun hwn yn wirfoddol, ac ni all y rhai sydd wedi ei fabwysiadu wrthod cofrestru'r unigolyn neu'r eiddo oni bai eu bod wedi eu cael yn euog o drosedd o dan Ran VIII o Ddeddf 1982. Yn bwysig iawn, nid yw Deddf 1982 yn gofyn am 'brawf cymhwysedd' i'r rhai sy'n darparu triniaethau arbennig i ddangos bod ganddynt wybodaeth briodol am hylendid a rheoli heintiau.
- 1.3 Bwriad y cynllun trwyddedu yw gwella a chynnal safonau atal a rheoli heintiau yn y diwydiant triniaethau arbennig a sicrhau diogelwch ac iechyd cleientiaid ac ymarferwyr fel ei gilydd.
- 1.4 Mae Triniaethau Arbennig yn cynnwys tatwio, lliwio croen lled-barhaol, tyllu cosmetig, aciwbigo, nodwyddau sych ac electrolysis; a bydd y cynllun trwyddedu newydd yn orfodol. Fe wnaeth Dr Sarah Jones, Uwch Ymgynghorydd Iechyd yr Amgylchedd i Llywodraeth Cymru gyflwyno'r egwyddorion y tu ôl i'r cynllun trwyddedu hwn i'r pwyllgor ym mis Rhagfyr 2023, a gellir gweld copi o'i chyflwyniad yn yr atodiad.
- 1.5 Cadarnhawyd mai'r dyddiad ar gyfer gweithredu'r cynllun hwn fydd 29 Tachwedd 2024; bydd rheoliadau sy'n llywodraethu pob agwedd o'r cynllun yn dod i rym ar y dyddiad hwn, o dan Ran 4 Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 ("Y Ddeddf"); gan gynnwys Rheoliadau Triniaethau Arbennig (Cymru) 2024 a Rheoliadau Pwyllgorau Trwyddedu Triniaethau Arbennig (Cymru) 2024

2.0 SUT BYDD Y CYNLLUN TRWYDDEDU YN CAEL EI ORFODI

- 2.1 Bydd y drefn newydd yn golygu y bydd awdurdodau lleol yn gyfrifol am orfodi'r gofynion trwyddedu ac am gadw cofrestr o drwyddedau triniaethau arbennig a roddwyd ganddynt.

- 2.2 Bydd hi'n ofynnol i Ymarferwyr Triniaethau Arbennig ddangos eu cymhwysedd i ymgymryd â'r triniaethau hyn drwy gwblhau hyfforddiant a bod yn destun archwiliad gan Swyddogion Gwarchod y Cyhoedd (Swyddogion Iechyd yr Amgylchedd). Yn ogystal, bydd yn rhaid iddynt ddarparu DBS Sylfaenol fel rhan o'u cais am drwydded.
- 2.3 Bydd prif ofynion y system hon fel a ganlyn:
- Mae'n rhaid i ymarferwyr gael trwydded i gynnal triniaethau arbennig.
 - Bydd cynnal triniaethau arbennig heb drwydded yn drosedd;
 - Mae'n rhaid i eiddo neu gerbydau busnes gael eu cymeradwyo.
 - Bydd yn drosedd i ymarferydd gynnal unrhyw driniaeth mewn eiddo neu gerbydau sydd heb gael eu cymeradwyo.
 - Bydd trwydded lawn yn para am dair blynedd a bydd trwydded dros dro yn para am 7 diwrnod (i ganiatáu ar gyfer Digwyddiadau a chynadleddau)
 - Bydd yn rhaid arddangos y Drwydded yn yr eiddo lle mae'r triniaethau arbennig yn cael eu cynnal
 - Bydd amodau'r drwydded yn cynnwys cymhwysedd yr ymarferydd, yr eiddo, yr offer a'r arferion a ddefnyddir, unrhyw gyngor y mae'n rhaid ei roi cyn neu ar ôl y driniaeth arbennig, a'r cofnodion sydd angen eu cadw.
 - Bydd gofyn i ymarferwyr gael hyfforddiant penodol
- 2.4 Bydd angen i'r ymarferwyr hynny sydd wedi'u cofrestru ar hyn o bryd symud i'r system newydd. Caniateir 3 mis iddynt hwy a'u safleoedd gael eu hasesu gan swyddogion a'u trosglwyddo i'r system drwyddedu newydd.

3.0 RÔL Y PWYLLGOR TRWYDDEDU

- 3.1 O dan y Deddf Llywodraeth Leol 2000 mae unrhyw swyddogaethau sydd ddim wedi eu dirprwyo yn benodol drwy ddeddfwriaeth i'r Pwyllgor Trwyddedu yn dod yn gyfrifoldeb rhagosodedig i'r Cabinet.
- 3.2 Mae adran 76 o Ran 4 Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 yn caniatáu i awdurdodau lleol sydd wedi cyflwyno Trwydded Triniaethau Arbennig neu Dystysgrif Safle Cymeradwy godi ffi. Mae faint o ffi a gaiff ei chodi gan awdurdod lleol i'w benderfynu ar ôl ystyried y costau a gafwyd neu y disgwylir i'r awdurdod eu cael. Ymgynghorwyd â phob Awdurdod Lleol yng Nghymru ar y ffioedd arfaethedig, sydd wedi'u cyfrifo yn unol â'r egwyddorion adennill costau gan Grŵp Gweithredu Triniaethau Arbennig Cymru Gyfan ac a gymeradwywyd gan Gwarchod y Cyhoedd Cymru. Bydd y Cabinet yn cymeradwyo gosod strwythur ffioedd a ffioedd priodol, a'r cynllun awdurdod dirprwyedig ar gyfer y Ddeddf. Gweler manylion y ffioedd i'w cymeradwyo gan y Cabinet yn yr atodiad i'r adroddiad hwn.
- 3.3 Mae'r Deddf 2017 (cymal 21, Atodlen 3) yn dirprwyo swyddogaethau penodol i'r pwyllgor trwyddedu yr awdurdod sydd wedi ei sefydlu o dan y Ddeddf Drwyddedu 2003 (h.y. y Pwyllgor Trwyddedu Canolog) ac mae yn caniatáu y Pwyllgor i wneud penderfyniadau mewn perthynas a'r swyddogaethau hynny. Mae'r swyddogaethau hyn yn berthnasol i sefyllfaoedd lle mae ymatebion wedi eu derbyn mewn ymateb i Hysbysiad Rybudd a gyflwynir gan yr Awdurdod. Mae'r Deddf yn darparu fod rhaid i'r awdurdod trwyddedu gyflwyno Hysbysiad o Rybudd pan fwriedir cynnal unrhyw un o'r gweithredoedd hyn:
- Gwrthod cais am drwydded triniaeth arbennig;
 - Gwrthod cais i amrywio trwydded triniaeth arbennig (mewn perthynas ag ychwanegu triniaeth arbennig at y drwydded driniaeth arbennig sy'n awdurdodi perfformio'r driniaeth honno);

- Gwrthod cais i adnewyddu trwydded triniaeth arbennig; dynodi unigolyn fel person sydd angen trwydded triniaeth arbennig;
- Diddymu trwydded triniaeth arbennig;
- Diddymu tystysgrif gymeradwyaeth.

Fe gyflwynir Hysbysiad o Rybudd gan y Swyddogion Gwarchod y Cyhoedd; ond fe fydd gan y derbynnydd yr hawl i gyflwyno ymatebion i'r Awdurdod mewn ymateb. Os oes ymatebion yn cael eu cyflwyno, mae'n rhaid i'r Pwyllgor Trwyddedu ystyried yr ymatebion rheini a phenderfynu os dylid gweithredu yn unol a'r camau gweithredu sydd wedi eu gosod allan yn yr Hysbysiad O Rybudd.

- 3.4 Mae'r Rheoliadau Triniaethau Arbennig Pwyllgorau Trwyddedu (Cymru) 2024 (gweler atodiad) yn amlinellu'r amgylchiadau y dylid cynnal gwrandawriad; yn ogystal a'r gweithdrefnau a ddylid eu dilyn gan y Pwyllgor Trwyddedu.
- 3.5 Mae'r Deddf yn caniatáu'r Pwyllgor Trwyddedu i is – ddirprwyo'r swyddogaethau a ddirprwyir iddo i is - bwyllgor a sefydlwyd ganddo yn unol a'r Deddf Drwyddedu 2003; h.y , yr Is Bwyllgor Trwyddedu Canolog sydd eisoes yn bodoli. Mae angen penderfyniad gan y Pwyllgor i alluogi hyn. Mae'r drefn Is Bwyllgor Trwyddedu Canolog yn sefydledig ac mae'r aelodau yn brofiadol yn ystyried a phenderfynu ar geisiadau o dan y Ddeddf Drwyddedu 2003. Fe argymhellir felly fod y swyddogaethau o dan y Ddeddf 2017 yn cael eu dirprwyo i'r Is – Bwyllgor.
- 3.6 Bydd penderfyniadau i gymeradwyo ceisiadau am drwydded lle bodlonir y safonau priodol yn cael eu dirprwyo i swyddogion.

ARGYMHELLIAD

I gymeradwyo is – ddirprwyo swyddogaethau a ddirprwyid i'r Pwyllgor Trwyddedu Canolog o dan y Deddf Iechyd Cyhoeddus (Cymru) 2017 i'r Is - Bwyllgor Trwyddedu Canolog .